

МЕХАНІЗМ УПРАВЛІННЯ ІННОВАЦІЙНОЮ АКТИВНІСТЮ ПІДПРИЄМСТВА

Гречан А.П., доктор економічних наук, Національний транспортний університет, Київ, Україна, Grechan.ap@gmail.com, orcid.org/0000-0003-3984-9952

Гречан П.Ю., Національний транспортний університет, Київ, Україна, grechan.pavlo@gmail.com, orcid.org/0000-0003-4878-9744

MANAGEMENT MECHANISM FOR INNOVATION ACTIVITY OF THE ENTERPRISE

Grechan A., Doctor of Economics, National Transport University, Kyiv, Ukraine, Grechan.ap@gmail.com, orcid.org/0000-0003-3984-9952

Grechan P., National Transport University, Kyiv, Ukraine, grechan.pavlo@gmail.com, orcid.org/0000-0003-4878-9744

Постановка проблеми. Інноваційний розвиток є основою конкурентоспроможності сучасних економік, що забезпечує можливість прискореного зростання на всіх ієрархічних рівнях економічної системи на засадах створення та посилення інтелектуального потенціалу у глобальному підприємницькому середовищі. Попри наявність значних передумов для якісних змін на інноваційній основі, Україна продовжує перебувати у складному високодинамічному періоді нестабільного зростання. Тому, завданням вітчизняної економічної науки є пошук механізмів активізації сучасного управління інноваційним розвитком, які б впроваджувалися у практику діяльності підприємств, враховуючи галузеві особливості їх функціонування та стратегічні завдання, які ними визначені у довгостроковій перспективі.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Питання формування дієвого механізму щодо посилення інноваційної діяльності підприємств здавна привертало увагу провідних вчених економічної науки. Значний внесок у розробку теорії інноватики зроблено такими відомими науковцями, як А.І. Анчишкіною, Л.Л. Антонюк, Ю.М. Бажалом, К.С.Бойченко, С.Д.Бушуєвим, Н.П.Гончаровою, С.М. Ілляшенком, В.В.Стаднік, Л.О. Лігоненко, О.М. Ляшенком, Л.А.Петренко, Л.В. Фроловою, М.А.Йохною та ін. На сучасному ж етапі розвитку, коли відбуваються надшвидкі динамічні зміни економічної кон'юнктури, втримувати гідні позиції в жорсткій конкурентній боротьбі можуть лише ті підприємства, які найбільш повно використовують усі сучасні підходи щодо ефективного управління інноваційною активністю. Ось чому нині все більшої уваги приділяється дослідженням, що присвячені обґрунтуванню не окремих напрямів інноваційної діяльності, а цілісного дієвого механізму, який сприяв би посиленню впровадження сучасних технологій, організаційних методів, маркетингових рішень в діяльність підприємств для забезпечення їх стійкого розвитку.

Метою даної наукової статті є обґрунтування сучасного підходу щодо формування механізму управління інноваційною активністю підприємства в контексті забезпечення його економічного розвитку.

Виклад основного матеріалу. З переходом економіки України на новий якісний шлях розвитку необхідним стає формування комплексного механізму активізації інноваційної діяльності, що відповідає сучасним умовам впровадження, освоєння і поширення нововведень. Стартовий потенціал розвитку інноваційної діяльності в Україні є досить високим, однак, його наявності недостатньо для забезпечення успіху, тільки ефективна реалізація всіх можливостей, які є, визначається найважливішим потенційним фактором зростання.

Поняття «механізм», з одного боку, широко використовується в економічних науках, але з іншого боку, воно є запозиченим з інших наук. Звернемося до поняття «механізм», яке властиве технічним наукам, у зв'язку з необхідністю опису економічних, виробничих і соціальних процесів у контексті їх взаємозв'язку та взаємодії. Термін «механізм» має грецьке походження (*μηχανή* *mechané* – машина). В сучасній інтерпретації його кінцеве трактування означає внутрішній устрій машини, приладу, апарата, що приводить їх в дію [1, с. 46].

У словнику Ожегова С.І. [2] механізм визначено як систему, що визначає порядок певного виду діяльності, послідовність станів, процесів, що визначають собою якусь дію або явище. У технічних науках механізм розглядають як сукупність деталей, що виконують необхідні рухи, зв'язані між собою, і використовуються для передачі та перетворення руху.

Згодом з технічних сфер поняття «механізм» було перенесено в інші науки і стало використовуватися як у фізиці, хімії, соціології, психології, медицині так і в економіці та управлінні. Це підтверджується й такими іншими варіантами семантичного сенсу даного поняття:

1) система, пристрій, що визначають порядок певного виду діяльності;

2) сукупність станів і процесів, з яких складається фізичне, хімічне, фізіологічне, психічне або будь-яке інше явище, наприклад, механізм мислення.

3) набір інструментів, методів, засобів та технологій.

Розглядаючи групу визначень економічного механізму, відзначаємо схожість формулювань через сукупність певних елементів: методів і засобів, методів і інструментів, форм і важелів впливу на економічні відносини і процеси тощо.

Узагальнення наявних у науковій літературі підходів і виділення сутнісного змісту різноманітних визначень механізмів в економічній сфері надає певний перелік, який демонструє значну варіативність думок і суджень, що викликає необхідність їх певної систематизації. Існуючі підходи до визначення поняття «механізм» можна об'єднати в такі три групи:

1) статичний, який розглядає механізми як алгоритм рішень або як сукупність засобів, методів, стимулів, важелів, інструментів, організаційних структур [4, с. 101];

2) динамічний, що визначає механізм як послідовність станів, процесів, що більшою мірою відповідає дескриптивній моделі [5];

3) функціональний, в основу якого покладене трактування механізму як сукупності взаємозв'язків і взаємодій методів, інструментів, структур, регуляторів [6, с. 109].

Функціональний підхід є найбільш точним, відображає первісний зміст механізму як такого, орієнтований на певні результати, що відповідають поставленим цілям і початковим умовам, при цьому не виключає застосування двох інших підходів для обґрунтування організаційно-економічних механізмів.

При всьому різноманітті розглянутих понять у контексті інноваційної діяльності, окремо слід виділити «інноваційний механізм». Відмінною особливістю даного поняття є зв'язок з інноваціями, інноваційною діяльністю, інноваційним процесом, інноваційною активністю. Окремі автори характеризують інноваційний механізм як систему регулювання і стимулювання науково-технічного прогресу, як сукупність форм і методів організації, здійснення, розвитку та регулювання інноваційної діяльності. Найбільш точне визначення, на наш погляд, дає Квас С.А., визначаючи інноваційний механізм як організаційно-економічну форму здійснення інноваційної діяльності та сприяння її проведенню, пошуку інноваційних рішень, а також важіль стимулювання і регулювання цієї діяльності [3].

Особливо важливою є функціональна спрямованість механізмів на інноваційний процес, здійснюваний в межах національної інноваційної системи та побудований на взаємодії держави, науково-дослідного сектору, організацій по трансферу технологій та підприємницького сектору, що виробляє інноваційні продукти і послуги [6, с. 109]. Наразі, функціональний підхід надає можливість використати метод наукової аналогії, а отже, по можливості порівняти та поєднати технічні та економічні механізми.

Специфіка сучасної ситуації полягає в тому, що інноваційна модель економіки в Україні знаходиться на стадії формування та розвитку і в цьому випадку, на наш погляд, важливого значення набувають директивні, організаційні, стимулюючі, фінансові та інформаційні механізми. Так, механізми директивного управління передбачають обов'язкове виконання підприємствами нормативно-правових установок органів влади, а це законодавчі документи, тарифне регулювання, договори, угоди, дотримання обов'язкових процедур тощо.

Механізми стимулювання, на відміну від директивних механізмів, припускають наявність вибору у економічних суб'єктів і, як наслідок, непередбачуваність результатів цього вибору з боку інвесторів, постачальників, підрядників, населення. Прикладами стимулюючих регуляторів на муніципальному рівні є: надання інноваторам можливості скористатися податковими пільгами,

здійснити поставку інноваційної продукції за муніципальним замовленням, а громадянам – право брати участь у вирішенні питань місцевого значення з використанням нових технологій.

Фінансові механізми визначають умови фінансування і кредитування інноваторів з урахуванням наявності у них власних коштів, кредитоспроможності, ступеня ризику інноваційних проєктів. Ефективна дія фінансових механізмів виникає за умови результативної дії інших механізмів.

Інформаційні механізми представлені системою взаємодій учасників національної інноваційної системи в рамках національної системи науково-технічної інформації. Для цього повинна бути забезпечена циркуляція наукової, технічної, організаційно-ділової, рекламної та довідкової інформації.

Механізми організаційного управління в найбільш загальному сенсі визначаються як система взаємодії між рівнями управління. Дія організаційних механізмів заснована на стратегії розвитку територій та організацій, організаційній структурі, комунікаціях, системі та алгоритмах прийняття рішень тощо [7, с. 36].

У наукових дослідженнях, які фахівці присвячують інноваціям, автори виділяють механізм активізації інноваційної діяльності, визначаючи його як формування і розвиток системи відносин між широким колом інституційних утворень, які ініціюють, впроваджують інновації та підтримують інноваційну активність. У табл. 1 наведено підходи науковців до визначення механізму активізації інноваційної діяльності.

Таблиця 1 – Визначення науковцями сутності механізму активізації інноваційної діяльності
Table 1 – Defining the essence of the mechanism of activation of innovative activity by scientists

Автори	Визначення
Кукса І., Штулер І., Орлова-Курілова О., Гнатенко І. [8, с. 492], Волощук В. Р. [9, с. 29]	Це поєднання елементів (компонентів), які знаходяться під впливом зовнішніх і внутрішніх факторів, у тому числі процесів, що протікають на підприємствах галузі, а також інноваційну активність (стан), з сукупності яких складається вся модель управління інноваційною діяльністю
Бірюченко С. Ю. [10, с. 5] Каїра Л. Г. [11, с. 16]	Механізм включає організацію: фундаментальних досліджень, прикладних досліджень і розробок (НДДКР), впровадження і освоєння нововведень, їх дослідну перевірку; поширення нововведень – обмін, ліцензійна діяльність. Важливим елементом механізму активізації інноваційної діяльності є узгодження економічних інтересів розробників нововведень, виробників нової техніки та її споживачів.
Котельбан С. В. [12, с. 117]	Механізм активізації інноваційної діяльності регіону (країни) передбачає формування і розвиток системи відносин між широким колом інституційних утворень, які ініціюють, впроваджують інновації та підтримують інноваційну активність на регіональному (національному) рівні.
Череп О. Г. [13, с. 246]	Це сукупність мети, завдань, базисних рушійних сил, взаємодіючих суб'єктів, об'єктів, принципів, факторів, підсистем, методів та інструментів управління, які розглядаються як єдине ціле при прийнятті управлінських рішень в рамках інтенсифікації інноваційної діяльності, результативність яких визначається на основі зростання валової доданої вартості

Джерело: сформовано авторами на основі опрацювання першоджерел.

Визначаючи організаційно-економічний механізм активізації інноваційної діяльності (зокрема інноваційної діяльності регіону, підприємства), автори, як правило, розглядають сукупність методів і засобів, принципів та інструментів, важелів впливу на інноваційну діяльність, організацію фундаментальних і прикладних досліджень, розробку і впровадження нововведень, їх дослідну перевірку тощо. На нашу думку, дані визначення сформульовані надто узагальнено, без фокусування на особливості застосування даного механізму. Розглядаючи механізми активізації інноваційної діяльності підприємств, необхідно враховувати специфічні особливості сфери їх функціонування.

В умовах високої невизначеності і нестабільності зовнішнього середовища розвиток інноваційно орієнтованих підприємств можливо забезпечити лише за допомогою розробки і впровадження якісно нових способів управління їх інноваційною активністю. При цьому в ході створення ефективного механізму управління інноваційною активністю підприємства слід враховувати не тільки особливості його формування, а й інноваційні можливості суб'єкта господарювання, щоб застосування даного механізму дозволило забезпечити досягнення запланованих показників його інноваційної діяльності на системній основі. Оскільки саме рівень інноваційної активності підприємства визначає його готовність здійснювати інновації, докладне дослідження сутності та конкретних інструментів реалізації механізму управління інноваційною активністю підприємства набуває особливої актуальності в умовах сьогодення.

Слід зазначити, що в економіці використовується безліч трактувань механізму, таких як «фінансовий механізм», «економічний механізм», «механізм структурних перетворень», «нормативно-правовий механізм», «відтворювальний механізм», «механізм соціально-економічного розвитку», «механізм стимулювання», «механізм управління» тощо. Разом з тим, немає однозначного розуміння сутності механізму управління і його окремих елементів. Так, Косарева І. П., Бут А. С. пропонують наступне визначення: «механізм управління – це сукупність компонентів системи управління (принципів, функцій, методів, ресурсів), призначених для доставки органу управління інформації про об'єкт управління і здійснення впливу на об'єкт управління з метою забезпечення функціонування та (або) розвитку системи» [14, с. 679]. Цвігун Т. В. зазначає, що при управлінні відбувається вплив одних об'єктів на інші, а також їх взаємодію, спрямовану на реалізацію поставлених цілей [15, с. 10]. На думку Лотарева А. Г., механізм управління є сукупністю різних методів управління, використовуваних суб'єктом управління і які мають вплив на відносини, зв'язки між елементами системи (об'єкт управління) з метою вирішення поставлених, актуальних завдань [16, с. 162]. Халімон Т. М. трактує поняття механізм управління як сукупність процедур прийняття управлінських рішень. В результаті механізм управління забезпечує регулювання процесів і елементів діяльності підприємства з метою досягнення певних цілей його розвитку на основі використання груп методів або деяких важелів впливу [17, с. 159].

Різноманіття існуючих трактувань даної дефініції зумовлено цільовою спрямованістю наукових досліджень, особливостями функціонування системи, специфікою суб'єктно-об'єктних відносин, що вимагають його застосування.

Механізм управління є важливою частиною управлінської системи. Виконуючи організаційну, інформаційну, активізаційну, координаційну, регуляційну, інфраструктурну ролі, він задає необхідний темп і напрямок розвитку суб'єкта господарювання відповідно до поставлених цілей і під визначальним впливом факторів зовнішнього середовища.

Вважаємо, що виділені авторами етапи управління інноваційною активністю підприємства можуть бути доповнені аналізом впливу факторів не тільки внутрішнього, але і зовнішнього середовища його функціонування, а також розробкою методів впливу безпосередньо на інноваційну діяльність і інноваційний потенціал компанії. Механізм управління інноваційною активністю підприємства повинен відповідати вимогам системного підходу і включати в себе такі елементи як органи управління, мета, завдання, принципи, функції, методи управління і враховувати безліч факторів, що впливають на прийняття управлінських рішень на різних етапах життєвого циклу інновації. Разом з тим, в умовах зростаючої невизначеності і нестабільності навколишнього середовища виживання будь-якої системи забезпечується її здатністю пристосовуватися до даних умов свого існування. У зв'язку з цим стійкість системи управління інноваційною активністю підприємства зумовлює необхідність застосування рефлексивного підходу, сутність якого полягає в розробці управлінських процедур контролю, оцінки і зворотного зв'язку, що забезпечують швидку і адекватну реакцію на зміни, що відбулися. Використовуючи його, менеджмент компанії краще розуміє, які методи і засоби необхідні для розробки дій системи управління інноваційним потенціалом підприємства в процесі відпрацювання складного зовнішнього впливу комплексу різноспрямованих факторів. Чим вище рефлексивні властивості системи управління інноваційним потенціалом компанії, тим більш досконалий сам механізм самоорганізації, а, отже, ефективніше управління складовими інноваційної активності підприємства.

За результатами проведених досліджень пропонується авторське визначення: механізм управління інноваційною активністю автотранспортного підприємства – динамічна сукупність форм,

методів і засобів, за допомогою яких здійснюється вплив на інноваційні компетенції, процеси, а також керовані параметри зовнішнього середовища з урахуванням сформованої ринкової ситуації для найкращого використання обмежених ресурсів і їх інтегрування в згенеровані технологічні потоки з метою досягнення максимальної результативності від інноваційної діяльності, інноваційного потенціалу та інноваційних процесів у контексті забезпечення розвитку бізнесу.

Необхідно зазначити, що мета і завдання механізму управління інноваційною активністю автотранспортного підприємства повинні бути чітко сформульовані відповідними суб'єктами управління з урахуванням виявленого кола проблем і передумов його інноваційного розвитку. Крім того, необхідно враховувати, що управлінський процес щодо інноваційної активності автотранспортного підприємства спрямований на пошук, прийняття і реалізацію управлінських рішень за пріоритетами автотранспортної сфери і повинен бути побудований з урахуванням функцій планування, організації, мотивації, аналізу та контролю, реалізація яких полягає в застосуванні певних методів і принципів управління інноваційними потоками.

В цілому, механізм управління інноваційною активністю автотранспортного підприємства повинен включати такі стадії як: аналіз поточного стану об'єкта управлінського рішення – інноваційного потенціалу; розробка і прийняття управлінського рішення; вибір виконавця і реалізація управлінського рішення; оцінка результатів реалізації керуючих впливів і регулювання стану об'єкта управлінського рішення. При цьому завершальна стадія реалізації механізму управління інноваційною активністю автотранспортного підприємства повинна передбачати повторну оцінку досягнутого стану інноваційної активності підприємства у контексті гармонізації, порівняння його досягнутого рівня з необхідним (еталонним) і внесення коригувань з метою розвитку бізнесу.

Висновки і пропозиції. Отже, дослідження праць науковців щодо визначення сутності механізму управління інноваційною активністю підприємства засвідчило відсутність єдиного підходу, що обумовило необхідність власного трактування: сукупність методів, засобів та інструментів, за допомогою яких здійснюється вплив на інноваційні компетенції, процеси, а також керовані параметри зовнішнього середовища. При цьому обов'язковим є урахуванням сформованої ринкової ситуації для найкращого використання обмежених ресурсів і їх інтегрування в згенеровані технологічні потоки. Метою функціонування механізму є досягнення максимальної результативності від інноваційної діяльності, інноваційного потенціалу та інноваційних процесів у контексті забезпечення розвитку бізнесу.

ПЕРЕЛІК ПОСИЛАНЬ

- 1.Череп О. Г. Системний характер формування механізму інноваційного розвитку підприємства. *Вісник Запорізького національного університету. Економічні науки.* 2019. №. 1. С. 43-50.
2. Ожегов С.И. Толковый словарь русского языка. М.: Азбуковник, 1998. 944 с.
- 3.Квак С. А. Економічний механізм стимулювання інноваційної діяльності промислових підприємств України. Львів. Львівський національний університет імені Івана Франка. 2020. 438с.
- 4.Срмак С. О. Систематика інноваційних механізмів економічного управління підприємством. *Науковий вісник Херсонського державного університету. Сер. Економічні науки.* 2018. №. 28 (1). С. 99-103.
- 5.Мартинюк О. А. Інноваційні технології в управлінській діяльності підприємств в умовах динамічного бізнес-середовища. [Електронний ресурс]. Режим доступу до ресурсу: <https://card-file.onaft.edu.ua> . (дата звернення: 10.01.20212)
- 6.Солосіч О. С., Хринюк О. С. Інтеграція процесного та функціонального підходів в сучасних бізнес-моделях у складі систем управління економічною безпекою підприємств. *Бізнес, інновації, менеджмент: проблеми та перспективи.* 2021. С. 108-109.
7. Нікітін Ю. О., Мельник М. В. Організаційно-економічний механізм управління відкритим інноваційним процесом. *Інноваційна економіка.* 2019. №. 1. С. 32-40.
- 8.Kuksa, I., Shtuler, I., Orlova-Kurilova, O., Hnatenko, I., & Rubezhanska, V. Innovation cluster as a mechanism for ensuring the enterprises interaction in the innovation sphere. *Management Theory and Studies for Rural Business and Infrastructure Development.* 2019. Т. 41. №. 4. С. 487-500.
- 9.Волощук В. Р. Механізми активізації інноваційного розвитку. *Інноваційна економіка.* 2019. №. 7-8. С. 27-33.,

10. Бірюченко С. Ю. Мотиваційна складова активізації інноваційного розвитку підприємств промисловості. *«Вісник ЖДТУ»: Економіка, управління та адміністрування*. 2019. №. 1 (87). С. 3-8.
11. Каїра Л. Г. Активізація інноваційної діяльності металургійного підприємства. *Збірник наукових праць Дніпровського державного технічного університету. Технічні науки*. 2017. №. 1. С. 13-18.
12. Котельбан С. В. Сутність, методи та інструменти державного регулювання інноваційної діяльності. *Економіка та держава*. 2017. №. 4. С. 115-118.
13. Череп О. Г. Удосконалення економічного механізму інноваційної діяльності промислових підприємств. *Теоретичні і практичні аспекти економіки та інтелектуальної власності*. 2018. №. 17. С. 242-248.
14. Косарева І. П., Бут А. С. Механізм управління фінансовою стійкістю підприємства. *Молодий вчений*. 2017. №. 4. С. 678-682.
15. Цвігун Т. В. Механізм управління ризиками в системі управління підприємством. *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Серія: Економіка і менеджмент*. 2017. №. 23 (2). С. 9-13.
16. Лотарев А. Г. Організаційно-економічний механізм управління інноваційною діяльністю. *Вісник Національного університету цивільного захисту України. Серія: Державне управління*. 2017. №. 1. С. 155-164.
17. Халімон Т. М. Принципи побудови механізму управління конкурентоспроможністю підприємств. *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Серія: Економіка і менеджмент*. 2017. №. 25 (1). С. 158-161.

REFERENCES

1. Cherep O.H. Systemnyy kharakter formuvannya mekhanizmu innovatsiynoho rozvytku pidpryyemstva. [Systemic nature of the formation of the mechanism of innovative development of the enterprise] *Visnyk Zaporiz'koho natsional'noho universytetu. Ekonomichni nauky*. 2019. №. 1. P. 43-50 [in Ukrainian].
2. Ozhegov S.I. Explanatory dictionary of the Russian language. М. : Azbukovnik, 1998. 944 p. [in Russia].
3. Kvak S. A. Ekonomichnyy mekhanizm stymulyuvannya innovatsiynoi diyal'nosti promyslovykh pidpryyemstv Ukrayiny. [Economic mechanism of stimulation of innovative activity of industrial enterprises of Ukraine] *L'viv. L'vivs'kyy natsional'nyy universytet imeni Ivana Franka*. 2020. 438p. [in Ukrainian].
4. Yermak S. O. Systematyka innovatsiynykh mekhanizmiv ekonomichnoho upravlinnya pidpryyemstvom. [Systematics of innovative mechanisms of economic management of the enterprise] *Naukovyy visnyk Khersons'koho derzhavnoho universytetu. Ser. Ekonomichni nauky*. 2018. №. 28 (1). P. 99-103. [in Ukrainian].
5. Martynyuk O. A. Innovatsiyni tekhnolohiyi v upravlins'kiy diyal'nosti pidpryyemstv v umovakh dynamichnoho biznes-seredovyshcha. [Innovative technologies in the management of enterprises in a dynamic business environment.][Elektronnyy resurs]. *Rezhym dostupu do resursu: <https://card-file.onaft.edu.ua>* . (data zvernennya: 10.01.20212) [in Ukrainian].
6. Solosich O.S., Khrynyuk O.S. Intehratsiya protsesnoho ta funktsional'noho pidkhodiv v suchasnykh biznes-modelyakh u skladi system upravlinnya ekonomichnoyu bezpekoyu pidpryyemstv. [Integration of process and functional approaches in modern business models as part of economic security management systems] *Biznes, innovatsiyi, menedzhment: problemy ta perspektyvy*. 2021. P. 108-109. [in Ukrainian].
7. Nikitin YU. O., Mel'nyk M. V. Orhanizatsiyno-ekonomichnyy mekhanizm upravlinnya vidkrytym innovatsiynym protsesom. [Organizational and economic mechanism of open innovation process management] *Innovatsiyna ekonomika*. 2019. №. 1. P. 32-40. [in Ukrainian].
8. Kuksa, I., Shtuler, I., Orlova-Kurilova, O., Hnatenko, I., & Rubezhanska, V. Innovation cluster as a mechanism for ensuring the enterprises interaction in the innovation sphere. *Management Theory and Studies for Rural Business and Infrastructure Development*. 2019. T. 41. №. 4. P. 487-500.
9. Voloshchuk V. R. Mekhanizmy aktyvizatsiyi innovatsiynoho rozvytku. [Mechanisms of activation of innovative development] *Innovatsiyna ekonomika*. 2019. №. 7-8. P. 27-33. [in Ukrainian].
10. Biryuchenko S. YU. Motyvatsiyna skladova aktyvizatsiyi innovatsiynoho rozvytku pidpryyemstv promyslovosti. [Motivational component of intensification of innovative development of industrial

enterprises] «Visnyk ZHDTU»: Ekonomika, upravlinnya ta administruvannya. 2019. №. 1 (87). P. 3-8. [in Ukrainian].

11. Kayira L. H. Aktyvizatsiya innovatsiyoi diyal'nosti metalurhiynoho pidpryyemstva. [Activation of innovative activity of metallurgical enterprise] Zbirnyk naukovykh prats' Dniprovs'koho derzhavnogo tekhnichnoho universytetu. Tekhnichni nauky. 2017. №. 1. S. 13-18. [in Ukrainian].

12. Kotel'ban S. V. Sutnist', metody ta instrumenty derzhavnogo rehulyuvannya innovatsiyoi diyal'nosti. [The essence, methods and tools of state regulation of innovation] Ekonomika ta derzhava. 2017. №. 4. P. 115-118. [in Ukrainian].

13. Cherep O. H. Udoskonalennya ekonomichnoho mekhanizmu innovatsiyoi diyal'nosti promyslovykh pidpryyemstv. [Improvement of the economic mechanism of innovative activity of industrial enterprises] Teoretychni i praktychni aspekty ekonomiky ta intelektual'noyi vlasnosti. 2018. №. 17. P. 242-248. [in Ukrainian].

14. Kosaryeva I. P., But A. S. Mekhanizm upravlinnya finansovoyu stiykystyu pidpryyemstva. [The mechanism of financial stability of the enterprise] Molodyy vchenyy. 2017. №. 4. P. 678-682. [in Ukrainian].

15. Tsvihun T. V. Mekhanizm upravlinnya ryzykamy v systemi upravlinnya pidpryyemstvom. [Risk management mechanism in the enterprise management system] Naukovyy visnyk Mizhnarodnoho humanitarnoho universytetu. Seriya: Ekonomika i menedzhment. 2017. №. 23 (2). P. 9-13. [in Ukrainian].

16. Lotaryev A. H. Orhanizatsiyno-ekonomichnyy mekhanizm upravlinnya innovatsiyoi diyal'nisty. [Organizational and economic mechanism of innovation management] Visnyk Natsional'noho universytetu tsyvil'noho zakhystu Ukrayiny. Seriya: Derzhavne upravlinnya. 2017. №. 1. P. 155-164. [in Ukrainian].

17. Khalimon T. M. Pryntsypy pobudovy mekhanizmu upravlinnya konkurentospromozhnisty pidpryyemstv. [Principles of construction of the mechanism of management of competitiveness of the enterprises] Naukovyy visnyk Mizhnarodnoho humanitarnoho universytetu. Seriya: Ekonomika i menedzhment. 2017. №. 25 (1). P.158-161. [in Ukrainian].

РЕФЕРАТ

Гречан А.П. Механізм управління інноваційною активністю підприємства / А.П. Гречан, П.Ю.Гречан // Вісник Національного транспортного університету. Серія «Економічні науки». Науковий журнал. – К.: НТУ, 2022. – Вип. 2 (52).

Стаття присвячена узагальненню сучасних підходів та обґрунтуванню власного визначення сутності механізму управління інноваційною активністю підприємства, спрямованого на забезпечення його економічного розвитку.

Мета статті – на основі проведеного аналізу обґрунтування сучасного підходу щодо формування механізму управління інноваційною активністю підприємства в контексті забезпечення його економічного розвитку у стратегічній перспективі.

Об'єкт дослідження – методичне забезпечення щодо формування дієвого управління інноваційною активністю підприємства з метою забезпечення його розвитку у довгостроковій перспективі.

Метод дослідження – теоретико-логічне обґрунтування сутності механізму управління інноваційною активністю підприємства для забезпечення його ефективного функціонування і спрямованого на стратегічний розвиток суб'єктів господарювання.

Досліджено існуючі підходи до визначення поняття «механізм», виділено особливості механізму управління інноваційною активністю підприємства, що відрізняє його від інших механізмів, запропоновано власне трактування, яке спрямовано на подальший розвиток підприємства.

Результати дослідження можуть бути впроваджені в системі наукових засад щодо забезпечення розвитку підприємств на інноваційній основі.

Прогнозні припущення щодо подальшого розвитку об'єкта дослідження – пошук дієвих засобів, методів та моделей щодо оцінки ефективності функціонування запропонованого механізму управління інноваційною активністю підприємства

КЛЮЧОВІ СЛОВА: МЕХАНІЗМ, МЕХАНІЗМ УПРАВЛІННЯ ІННОВАЦІЙНОЮ АКТИВНІСТЮ, ПІДПРИЄМСТВО, УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ, ІННОВАЦІЇ.

ABSTRACT

Grechan A.P., Grechan P.Y. Management mechanism for innovation activity of the enterprise. Visnyk National Transport University. Series «Economic sciences». Scientific journal. – Kyiv: National Transport University, 2022. – Issue 2 (52).

The article is dedicated to the study of daily activities and the introduction of the day-to-day appointment of the mechanism of management of the innovative activity of the business, directed to the security of the economic development.

Meta article – on the basis of the analysis of the current approach to the formation of the mechanism for managing the innovative activity of entrepreneurship in the context of the security of economic development from a strategic perspective.

The object of follow-up is methodically ensuring the proper development of business innovation management activity with the method of ensuring its development in a long-term perspective.

The follow-up method is a theoretical and logical foundation of the essence of the mechanism for managing the innovative activity of entrepreneurship for ensuring its efficient functioning and directing to the strategic development of the state.

It was followed up to the definition of the concept of «mechanism», it was seen the peculiarity of the mechanism of managing the innovative activity of the enterprise, which considered the other types of mechanisms, it was proponated in a proper interpretation, as it was directed to further development

The results of the research can be used in the system of scientific ambush to ensure the development of businesses on an innovative basis.

Forecasting an allowance for a further development of the object of follow-up – a study of the development of the company

KEY WORDS: MECHANISM, MECHANISM OF INNOVATION ACTIVITY MANAGEMENT, ENTERPRISE, ENTERPRISE MANAGEMENT, INNOVATION.

АВТОРИ

Гречан Алла Павливна, доктор економічних наук, професор, Національний транспортний університет, професор кафедри економіки, e-mail: Grechan.ap@gmail.com, тел. +380442803016, к. 313, вул. М.Омеляновича-Павленка 1, м. Київ, Україна, 01010, orcid.org/ 0000-0003-3984-9952

Гречан Павло Юрійович, аспірант, Національний транспортний університет, e-mail: Grechan.pavlo@gmail.com, тел. +380442808438, к. 243, вул. М.Омеляновича-Павленка 1, м. Київ, Україна, 01010, orcid.org/ 0000-0003-1602-9290

AUTHORS

Grechan A.P. Doctor of Economics, professor, National Transport University, Department of Economics, e-mail: Grechan.ap@gmail.com, tel. +380442803016, Ukraine, 01010, Kyiv, Omelyanovicha-Pavlenko street 1, 313, orcid.org/ 0000-0003-3984-9952

Grechan P.Y. Postgraduate student, National Transport University, Kyiv, Ukraine, e-mail: Grechan.pavlo@gmail.com, tel. +380442808438, 01010, Kyiv, Omelyanovicha-Pavlenko street 1, 243, orcid.org/ 0000-0003-4878-9744

РЕЦЕНЗЕНТИ:

Козак Л.С., кандидат економічних наук, професор, Національний транспортний університет, завідувачка кафедри економіки, Київ, Україна.

Бондаренко Є.В., доктор економічних наук, професор, президент Української академії інвестицій в науку і будівництво, Київ, Україна.

REVIEWER:

Kozak L.S., PhD, professor, head of department of economics, National Transport University, Kyiv, Ukraine.

Bondarenko Ye.V., Doctor of Economics, professor, President of Ukrainian Academy of investment in Science and Construction, Kyiv, Ukraine.